

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การวิเคราะห์กิจกรรมเอนไซม์ในเตรตรีดักเตสในใบ

ขั้นตอนการสกัดตัวอย่าง

ล้างใบด้วยน้ำกลั่นและเช็ดใบให้แห้ง หั่นใบให้ละเอียดและนำตัวอย่างใบหนัก 0.2 กรัมใส่ในหลอดทดลอง ที่ประกอบด้วยสารละลายสกัด 2.7 มล. และ PVP 0.1 กรัม

ปิดฝา เขย่าให้เข้ากันและนำไปวางไว้ในที่มืดเป็นเวลา 1 ชั่วโมง ณ อุณหภูมิห้อง

นำหลอดไปปั่นเหวี่ยงที่ความเร็ว 4000 รอบต่อนาที นาน 15 นาที

เติม Reagent A 1.80 มล. ในหลอดทดลองใหม่

เติม Reagent B 0.10 มล. เขย่าให้เข้ากันและนำไปแช่ใน water bath 30 องศาเซลเซียส

ดูดสารละลายจากหลอดทดลองที่ปั่นเหวี่ยง 0.8 มล. มาใส่ในหลอดใหม่ เขย่า และแช่ใน water bath ที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส นาน 2 นาที

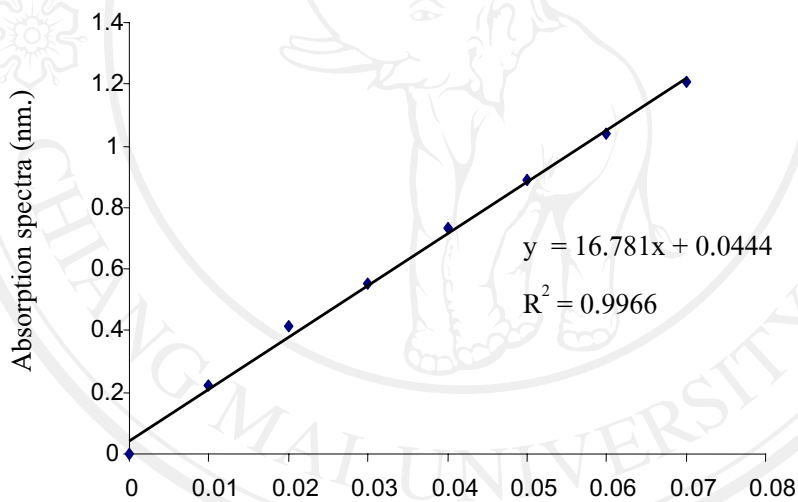
เติม Reagent D 1 มล. เขย่า และ Reagent E 1 มล. จากนั้นเขย่าให้เข้ากัน

ตั้งหลอดทดลองนาน 10 นาทีที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส

นำไปวัดค่าการดูดกลืนคลื่นแสงที่ 540 นาโนเมตร

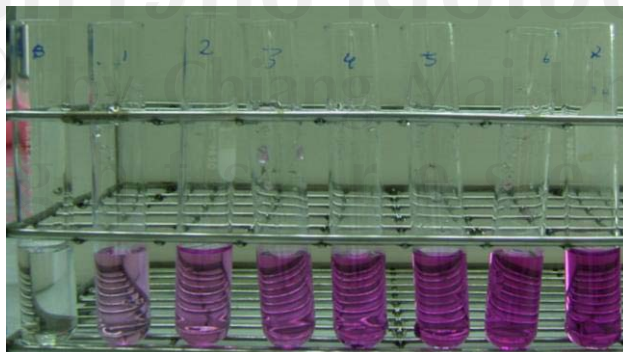
ตาราง 11 ความเข้มข้นของสารละลายไนไตรท์และค่าการดูดกลืนคลื่นแสง (ABS)

Solution	Conc.	ABS
Blank	0	0.000
STD 1	0.01	0.224
STD 2	0.02	0.414
STD 3	0.03	0.554
STD 4	0.04	0.733
STD 5	0.05	0.887
STD 6	0.06	1.037
STD 7	0.07	1.205

ความเข้มข้นของสารละลายไนไตรท์

ภาพ 18 กราฟมาตรฐานในการวัดปริมาณกิจกรรมเอนไซม์ไนเตรรีดักเตส

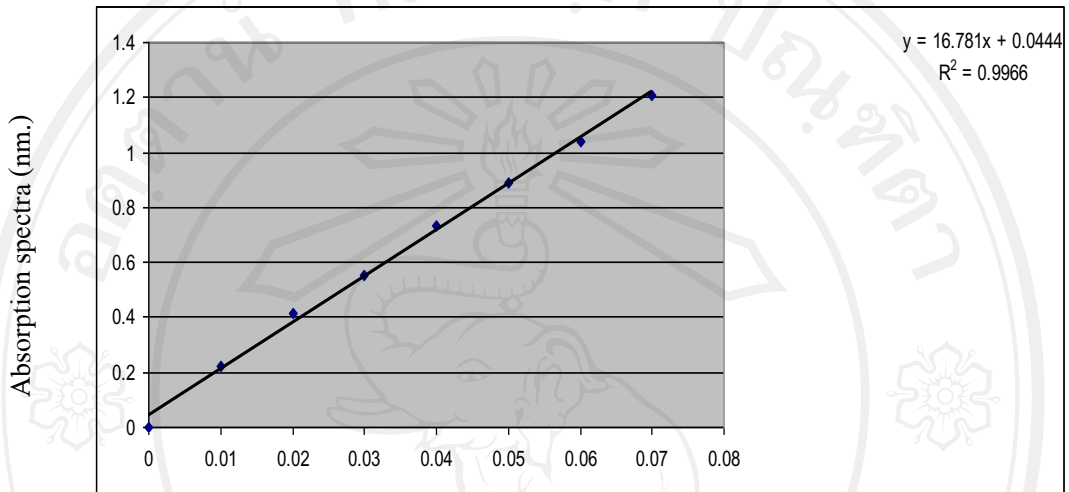

ภาพ 19 การเปลี่ยนแปลงสีของสารละลายตามความเข้มข้นของไนไตรท์

วิธีการคำนวณปริมาณกิจกรรมเอนไซม์ในเตรตรีดักเตส

1. เปรียบเทียบความเข้มข้นของตัวอย่างจากความเข้มข้นของสารมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$y = ax + b$$

ความเข้มข้นของสารละลายในไตรท์

2. เมื่อได้ค่าความเข้มข้นจากค่า x แล้วจึงนำมาเปรียบเทียบกับตัวอย่างน้ำหนักสด 1 g จาก

คูคสารละลาย 0.8 ml มีค่า X μmol

ถ้าใช้สารละลายที่เข้มข้น 2.7 ml มีค่า $\frac{2.7 \Delta X}{0.8}$

= Z μmol

เพราะฉะนั้น ชั่งตัวอย่าง 0.2 g มีค่า nitrite Z μmol

ถ้าชั่งตัวอย่าง 1 g มีค่า nitrite $\frac{Z}{0.2}$ μmol

= $\frac{Z}{0.2}$ $\mu\text{mol/ 1g fresh weight}$

ขั้นตอนการเตรียมสารเคมีสำหรับการวิเคราะห์ปริมาณกิจกรรมเอนไซม์ในเนื้อสัตว์ดักเตส

การเตรียมสารละลายสกัด (Extraction solution)

100 mM Potassium phosphate (KH_2PO_4); M.W. = 174.18 g/l

KH_2PO_4	1	mol	หนัก	174.18	g
KH_2PO_4	100×10^{-3}	mol	หนัก	$100 \times 10^{-3} \times 174.18$	g
			หนัก	17.418	g/L

40 mM Potassium nitrate (KNO_3); M.W. = 101.10 g/l

KNO_3	1	mol	หนัก	101.10	g
KNO_3	40×10^{-3}	mol	หนัก	$40 \times 10^{-3} \times 101.10$	g
			หนัก	4.044	g/L

1.2% 1-propanal

โดยเตรียมจากการเติม 1-propanal 12 ml ในน้ำ 1 ลิตร

หมายเหตุ :

ให้ละลายสารที่ซั่งแต่ละตัวในน้ำกลั่นและปรับ pH เป็น 7.5 และปรับปริมาตรสารละลายด้วยน้ำกลั่นเป็น 1 ลิตร

Reagent A

25 mM Potassium phosphate; M.W. = 174.18 g/l

KH_2PO_4	1	mol	หนัก	174.18	g
KH_2PO_4	25×10^{-3}	mol	หนัก	$25 \times 10^{-3} \times 174.18$	g
			หนัก	4.354	g/L

10 mM Potassium nitrate (KNO_3); M.W. = 101.10 g/l

KNO_3	1	mol	หนัก	101.10	g
KNO_3	10×10^{-3}	mol	หนัก	$10 \times 10^{-3} \times 101.10$	g
			หนัก	1.011	g/L

0.05 mM Ethylenediaminetetraacetic acid disodium salt dehydrate (EDTA);

M.W. = 292.25 g/l

EDTA	1	mol หนัก	292.25	g
EDTA	0.05×10^{-3}	mol หนัก	$0.05 \times 10^{-3} \times 292.25$	g
		หนัก	0.0146	g/L

หมายเหตุ :

ให้ละลายสารที่ชั่งแต่ละตัวในน้ำกลั่นและปรับ pH เป็น 7.3 และปรับปริมาตรสารละลายด้วยน้ำกลั่นเป็น 1 ลิตร

Reagent B**2.0 mM β -Nicotinamide Adenine Dinucleotide (β -NADH); M.W. = 663.43 g/l**

β -NADH	1	mol หนัก	663.43	g
β -NADH	2×10^{-3}	mol หนัก	$2 \times 10^{-3} \times 663.43$	g
		หนัก	1.327	g/L

ถ้าเตรียมในน้ำ 10 ml ต้องชั่ง β -NADH 13.27 mg

Reagent C**3 M Hydrochloric acid (HCl); M.W. = 36.46 g/l**

โดย 1 mole = 1 eq
Specific density (S.D) = 1.13 g/cm³
M.W. = 36.46 g/l

Conc. = 12.08 M

Conc. = 37.00 % w/w

ถ้าต้องการ HCl 3 M ต้องเติม HCl 248.42 ml/L

Reagent D**58 mM Sulfanilamide solution; M.W. = 172.20 g/l**

Sulfanilamide	1	mol หนัก	172.20	g
Sulfanilamide	58×10^{-3}	mol หนัก	$58 \times 10^{-3} \times 172.20$	g
		หนัก	9.9876	g/L

หมายเหตุ ต้องละลาย Sulfanilamide ใน Reagent C (3M HCl) เท่านั้น

Reagent E

77 mM N-(1-Naphthyl) ethylenediamine dihydrochloride solution (NED); M.W. = 259.17 g/l

NED	1	mol หนัก	259.17	g
NED	0.77×10^{-3}	mol หนัก	$0.77 \times 10^{-3} \times 259.17$	g
		หนัก	0.199 g/L	

Reagent F (Nitrate Standard Solution)

45 mM Sodium nitrite (NaNO_2); M.W. = 69.00 g/l

NaNO_2	1	mol หนัก	69.00	g
NaNO_2	1.45×10^{-3}	mol หนัก	$1.45 \times 10^{-3} \times 69.00$	g
		หนัก	0.100 g/L	

ถ้าเตรียมใน Reagent A 50 ml ต้องชั่ง NaNO_2 5 mg

การวิเคราะห์หาปริมาณคาร์โบไฮเดรตที่ไม่ใช่โครงสร้างจากใบ (Total Non-structural Carbohydrate; TNC)

การเตรียม reagent

1. Nelson's reagent A

เตรียมสารละลาย anhydrous sodium carbonate จำนวน 25 กรัม, sodium potassium tartrate จำนวน 25 กรัม, sodium bicarbonate จำนวน 20 กรัม, และ anhydrous sodium sulfate จำนวน 200 กรัม ในน้ำกลั่น ปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร

2. Nelson's reagent B

เตรียมสารละลาย copper sulfate จำนวน 15 กรัม ลงในน้ำกลั่น 100 มิลลิลิตร เติมกรด sulfuric เข้มข้น จำนวน 2 หยด คนจนกระทั่งเกลือ copper sulfate ละลายหมด

3. Nelson's alkaline copper reagent

ได้จากการนำ Nelson's reagent A จำนวน 20 มิลลิลิตร ผสมกับ Nelson's reagent B จำนวน 0.8 มิลลิลิตร ผสมเขย่าให้เข้ากัน การใช้ Nelson's alkaline copper reagent ในแต่ละครั้งควรเตรียมใหม่เสมอ

4. Arsenomolybdic acid reagent ประกอบด้วย

4.1 ละลาย Ammonium molybdate $[(\text{NH}_4)_6\text{Mo}_7\text{O}_{24} \cdot 4\text{H}_2\text{O}]$ จำนวน 25 กรัม ในน้ำกลั่น 420 มิลลิลิตร เติมกรด sulfuric เข้มข้น จำนวน 21 มิลลิลิตร

4.2 ละลาย disodium hydrogen arsenate $[\text{Na}_2\text{HAsO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}]$ จำนวน 3 กรัม ในน้ำกลั่น 25 มิลลิลิตร

4.3 นำสารละลายจากข้อ 4.2 ผสมลงในสารละลายในข้อ 4.1 แล้วเก็บไว้ในขวดสีชาที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 2 วัน ก่อนนำมาใช้ สารละลายที่ได้ต้องเป็นสีเหลืองเท่านั้น

การวิเคราะห์หาปริมาณไนโตรเจนด้วยวิธีการพัฒนาสี

ขั้นตอนการเตรียมสาร

1. กรดซัลฟิวริกเข้มข้น 96% (w/w) (Conc.H₂SO₄)
2. Hydrogen peroxide 30% (w/w)
3. สารเร่งการย่อยตัวอย่าง (Catalyst mixture)
 - ผสมสาร K₂SO₄, CuSO₄.5H₂O และ Selenium ที่บดละเอียดแล้วในอัตราส่วน 100:10:1
4. สารละลายบัฟเฟอร์ (0.1M Na₂HPO₄, 5% Na-K tartrate, 5.4% NaOH)

ละลายสารไดโซเดียมไฮโดรเจนฟอสเฟต (Na₂HPO₄.7H₂O) จำนวน 35.89 กรัมในน้ำกลั่นประมาณ 600 มล. เติมสาร โซเดียมโพแทสเซียมทราเตรท (Na-K tartrate) จำนวน 50 กรัม และเติมโซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) จำนวน 54 กรัม แล้วปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตรด้วยน้ำกลั่น
5. สารละลายผสม Na-salicylate และ Na-Nitroprusside

ละลาย Na-salicylate จำนวน 150 กรัมและ Na-Nitroprusside จำนวน 0.3 กรัมในน้ำกลั่นประมาณ 600 มล. แล้วปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตรด้วยน้ำกลั่น (เก็บไว้ในขวดสีชาและในตู้เย็น)
6. สารละลาย Na-Hypochlorite

ผสมสารละลาย Na-Hypochlorite 5.25% จำนวน 6.0 มิลลิลิตร แล้วปรับปริมาตรเป็น 100 มิลลิลิตรด้วยน้ำกลั่น (สารละลายนี้ต้องเตรียมใหม่ทุกวัน)
7. สารละลายสำหรับทำเจือจาง

ละลาย catalyst mixture 22 กรัม ใน 1 ลิตร ของกรดซัลฟิวริก (1.1 M H₂SO₄)
8. สารละลายมาตรฐานไนโตรเจน ความเข้มข้น 1000 มก./ลิตร

ละลาย ammonium sulfate (NH₄)₂SO₄ จำนวน 4.715 กรัมในน้ำกลั่น 1 ลิตร
9. สารละลายมาตรฐานไนโตรเจน 0, 5, 10, 20, 30, 40 และ 50 มก./ลิตร

ปิเปตสารละลายมาตรฐานไนโตรเจน ความเข้มข้น 1000 มก./ลิตร จำนวน 0, 0.5, 1, 2, 3, 4 และ 5 มล. ใส่ในขวดปรับปริมาตรขนาด 100 มล. ตามลำดับ แล้วปรับปริมาตรสารละลายเป็น 100 มล. ด้วยสารละลายสำหรับเจือจาง

10. การเตรียมสารละลายกรดซัลฟิวริก โดยละลาย selenium 3.5 กรัม ในกรดซัลฟิวริก 1 ลิตร โดยทำการต้มที่อุณหภูมิประมาณ 300 องศาเซลเซียส (ค่อยๆ เพิ่มอุณหภูมิเพื่อป้องกันการเดือดที่รุนแรง) โดยใช้ กระจกปิดปากบีกเกอร์ในขณะต้ม ซึ่งสารละลายจะเปลี่ยนจากสีดำ เป็นสีเขียว และเปลี่ยนเป็นสารละลาย สีเหลืองใส ซึ่งกระบวนการนี้ จะใช้เวลาประมาณ 3-4 ชั่วโมง
11. การเตรียมสารละลายสำหรับย่อย (digestion mixture) ละลาย Na-salicylate จำนวน 72 กรัม ในสารละลายข้อ 10 ปริมาณ 100 มล. ช้อนแนะนำ ควรใช้สารละลายดังกล่าวให้หมด ภายใน 48 ชั่วโมง
12. วิธีการคำนวณปริมาณไนโตรเจน มีสูตรคำนวณดังนี้คือ

$$N = 0.714 \Delta(a - b) \Delta \frac{v}{w}$$

a = concentration of nitrogen in the sample digest (mg/ l)

b = concentration of nitrogen in the blank digest (mg/ l)

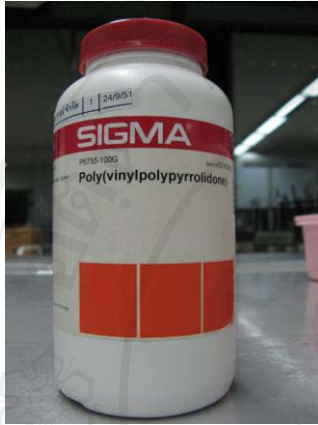
v = total volume of digest (ml)

w = weight of plant material sample (g)

การวิเคราะห์ปริมาณฮอร์โมนในใบ

ขั้นตอนการเตรียม PVP และ Sephadex

1. PVP (Polyvinylpyrrolidone ; Sigma chemical Co. Deisenhofen, germany)

- 1) ชั่ง PVP 50 กรัม และเติมน้ำกลั่น 500 มล.
- 2) คนให้เข้ากันนาน 30 นาที จากนั้นตั้งทิ้งไว้ 30 นาทีแล้ว จึงเทส่วนใสทิ้ง
- 3) จากนั้นเติมน้ำกลั่นอีก 100 มล.
- 4) คนให้เข้ากันนาน 30 นาที จากนั้นตั้งทิ้งไว้ 30 นาทีแล้ว จึงเทส่วนใสทิ้ง
- 5) จากนั้นเติมน้ำกลั่นอีก 100 มล.
- 6) คนให้เข้ากันนาน 30 นาที จากนั้นตั้งทิ้งไว้ 30 นาทีแล้ว จึงเทส่วนใสทิ้ง
- 7) เติมน้ำกลั่นอีกครั้งให้ได้ปริมาตร 400 มล. ปิดปาก บีกเกอร์ด้วยกระดาษอะลูมิเนียมและนำไปเก็บไว้ที่ อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส

2. Sephadex (DEAE Sephadex-A25 ; Sigma chemical Co.)

- 1) ชั่ง DEAE Sephadex 25 กรัม
- 2) เติม 0.1 M ammonium acetate, pH 8.5 ปริมาณ 300 ml และต้มภายใน บีกเกอร์ที่มีน้ำร้อนภายใน นาน 2 ชั่วโมง
- 3) ทำให้เย็นนาน 2 ชั่วโมง
- 4) กรองด้วยกระดาษกรองเบอร์ 1 โดยผ่านกรวยกรองและเครื่องสูบล- อากาศ
- 5) ตัก DEAE-Sephadex ที่เหลือบนกระดาษกรองในข้อ 4 แล้วเติม 0.1 M ammonium acetate, pH 8.5 ปริมาณ 200 มล. ผสมให้เข้า กันและนำไปเก็บไว้ที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส

สูตรสารละลายที่ใช้ปลูกถ่ายในสภาพไฮโดรโปนิกส์

ตาราง 15 สารละลายเริ่มต้น (stock solution) ของธาตุอาหารหลัก (Hoagland and Arnon, 1938)

สารเคมีที่ใช้	สูตรเคมี	ปริมาณ	ปริมาณน้ำ (ลิตร)
A. Calcium nitrate	$\text{Ca}(\text{NO}_3)_2 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$ (15-0-0)	11.80 kg	20
B. Potassium Sulfate	K_2SO_4 (0-0-50)	660 g	20
C. Magnesium Sulfate	$\text{MgSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$	6.16 kg	20
D. Potassium dihydrogen Phosphate	KH_2PO_4 (0-52-34)	1.36 kg	20
E. Ammonium nitrate (18 %)	NH_4NO_3	514 g	1
F. Fe-Chelate (13%)	Fe-EDTA	42.68 g	4

ตาราง 16 สารละลายเริ่มต้น (stock solution) ของธาตุอาหารรอง ในน้ำ 2.5 ลิตร

สารเคมีที่ใช้	สูตรเคมี	ปริมาณ (g.)
Manganese Sulfate	$\text{MnSO}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$	12.45
Zinc Sulfate	$\text{ZnSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$	2.65
Copper Sulfate	$\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$	2.2
Boric Acid	H_3BO_3	9.5
Ammonium Molybdate	$(\text{NH}_4)_6 \text{Mo}_7 \text{O}_{24} 4\text{H}_2\text{O}$	0.175

ตาราง 17 การปรับ pH ให้เป็น 6.5 ด้วย H_2SO_4 เป็น 1,000 มิลลิลิตร

สารเคมีที่ใช้	สูตรเคมี	ปริมาตร (ml)
Sulfuric Acid	H_2SO_4	200

ตาราง 18 สภาพอากาศของจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2550

เดือน	อุณหภูมิสูงสุด (°C)	อุณหภูมิต่ำสุด (°C)	ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	อุณหภูมิเฉลี่ย (°C)
1	30.1	14.2	76	22.15
2	31.1	17.1	65	24.1
3	34.3	19	56	26.65
4	35.5	21.4	67	28.45
5	36.7	21.3	85	29
6	36	23.8	83	29.9
7	31.2	23.5	88	27.35
8	30.4	23.5	90	26.95
9	32.2	23.2	87	27.7
10	30	22.3	85	26.15
11	29.4	18.2	79	23.8
12	28.2	16.1	80	22.15

ตาราง 19 สภาพอากาศของจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2551

เดือน	อุณหภูมิสูงสุด (°C)	อุณหภูมิต่ำสุด (°C)	ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	อุณหภูมิเฉลี่ย (°C)
1	31.1	14.2	76	22.65
2	31.4	16.4	65	23.9
3	33	19.5	56	26.25
4	34.2	22.7	67	28.45
5	35.1	24.2	85	29.65
6	37.5	23.2	83	30.35
7	31.3	22	88	26.65
8	31.5	21.4	90	26.45
9	31.6	22.1	87	26.85
10	29.4	20.2	85	24.8
11	28.5	18.2	79	23.35
12	28	17.1	80	22.55

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นายนฤเทพ เวชภิบาล

วัน เดือน ปี เกิด 5 กันยายน 2524

ประวัติการศึกษา

ปี 2546 สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่

ปี 2542 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ อ.แมริม จ.เชียงใหม่

ปี 2539 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ อ.แมริม จ.เชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

ปี 2551 - 2552 ผู้ช่วยนักวิจัย โครงการ The Uplands Program – Research for Sustainable Land Use and Rural Development in Mountainous Regions of Southeast Asia - Subproject C4.1 (Land Use Modeling in Thailand and Vietnam)

คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่

ปี 2547 – 2552 ผู้ช่วยนักวิจัย เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการกลาง คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ 1/4 ถนนมูลเมือง ต.พระสิงห์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์ 087-1777292

อีเมล maccmu@hotmail.com